

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/8111,Konferencja-popularnonaukowa-Narodowy-Dzien-Pamieci-Zolnierzy-Wykletych-Lodz-1-m.html>
23.03.2026, 00:05

Konferencja popularnonaukowa „Narodowy Dzień Pamięci »Żołnierzy Wyklętych«” – Łódź, 1 marca 2012

01.03.2012

Zgodnie z wolą inicjatorów ustawy z dn. 4 lutego 2011 r., obchodzony w tym roku po raz drugi jako święto państwowe Narodowy Dzień Pamięci „Żołnierzy Wyklętych” miał być wyrazem hołdu dla żołnierzy drugiej konspiracji za świadectwo męstwa, niezłomnej postawy patriotycznej i przywiązania do tradycji niepodległościowych, za krew przelaną w obronie Ojczyzny. Jest także formą uczczenia bólu i cierpienia, jakich żołnierze drugiej konspiracji doznawali przez wszystkie lata PRL i ciszy po 1989 r.

Data 1 marca nie jest przypadkowa. Tego dnia w 1951 w mokotowskim więzieniu komuniści strzale w tył głowy zamordowali przywódców IV Zarządu Zrzeszenia „Wolność i Niezawisłość” – Łukasza Cieplińskiego i jego towarzyszy walki. Tworzyli oni ostatnie kierownictwo ostatniej ogólnopolskiej konspiracji kontynuującej od 1945 r. dzieło Armii Krajowej.

Podobnie jak w ubiegłym roku łódzki oddział Instytutu Pamięci Narodowej przygotował 1 marca w Łodzi konferencję popularnonaukową. W tym roku tematem przewodnim była działalność Zrzeszenia „Wolność i Niezawisłość”.

Konferencja, skierowana głównie do młodzieży szkolnej, odbyła się w XII Liceum Ogólnokształcącym im. Stanisława Wyspiańskiego w Łodzi, przy ul. Karola Anstadta 7. Tam w latach 1945–1956 znajdowała się siedziba Wojewódzkiego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego, o czym przypomina Pomnik Ofiar Komunizmu, umieszczony przed budynkiem szkoły w 2009 r.

Uroczyste złożenie przed Pomnikiem Ofiar Komunizmu wiązanek kwiatów stało się pierwszym elementem tegorocznych łódzkich obchodów Narodowego Dnia Pamięci „Żołnierzy Wyklętych”. Zebranych powitał Marek Drużka, dyrektor Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Łodzi. Przed pomnikiem głos zabrali przedstawiciele organizacji kombatanckich, którym przede wszystkim dedykowane były uroczystości: kpt. Edmund Kowalczyk, prezes Zarządu Obszaru Centralnego Zrzeszenia „Wolność i Niezawisłość”; kpt. Ryszard Kozłowski, przewodniczący Oddział Łódzkiego Związku b. Żołnierzy Konspiracyjnego Wojska Polskiego oraz Kazimierz Skibicki, w im. prezesa Związku Więźniów Politycznych Okresu Stalinowskiego. Wśród delegacji w imieniu Wojewody Łódzkiego przybyła Wiesława Zewald, doradca Wojewody oraz Andrzej Cewiński, sekretarz Wojewódzkiego Komitetu Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa. Prezydenta Miasta Łodzi reprezentował Marek Białkowski, dyrektor Wydziału Zarządzania Kryzysowego i Bezpieczeństwa UMŁ. Z Urzędu Marszałkowskiego przybył płk Jacek Rubinkowski, Kierownik Referatu ds. Bezpieczeństwa Publicznego i Obronności. Kwiaty złożył również Jan Kamiński, Łódzki Kurator Oświaty; ppłk Wiesław Jaskulski, Wojskowy Komendant Uzupełnień; Waldemar Krenc, przewodniczący Zarządu Regionu ZŁ NSZZ „Solidarność”; Jerzy Scheur w im. Porozumienia na Rzecz Obchodów Dnia i Roku „Żołnierzy Wyklętych”. Środowiska kombatanckie reprezentowali również: kpt. Zbysław Raczkiewicz, prezes Zarządu Okręgu Łódź Światowego Związku Żołnierzy AK; por. Eugeniusz Pawłowski, prezes Zarządu Głównego Związku Żołnierzy Podziemnych Sił

Zbrojnych 1944-1956; Jan Małolepszy z łódzkiego oddziału Związku Młodocianych Więźniów Politycznych lat 1944-1956 „Jaworzniacy”; Andrzej Terlecki, prezes Środowiska ŚZZAK im. gen. Augusta Emila Fieldorfa „Nila”; Halina Mackiewicz, przewodnicząca Stowarzyszenia „Rodzina Policyjna 1939 r.” Przybyła młodzież z Liceum Ogólnokształcącego UŁ i Szkoły Podstawowej nr 149 w Łodzi. Gospodarz konferencji – XII Liceum Ogólnokształcące im. Stanisława Wyspiańskiego – wystawił przy pomniku poczet sztandarowy.

Uroczystości przed pomnikiem zamknął Tomasz Derecki, dyrektor XII LO, zapraszając zebranych do budynku szkoły, gdzie rozpoczęła się wkrótce konferencja popularnonaukowa, poprzedzona programem artystycznym, przygotowanym przez uczniów szkoły. W ramach konferencji ogłoszono następujące referaty:

- dr Tomasz Toborek (IPN Łódź), *Geneza II konspiracji*,
- dr hab. Janusz Wróbel (IPN Łódź), *W obronie niepodległości i demokracji. Zrzeszenie „Wolność i Niezawisłość”*,
- dr Joanna Żelazko (IPN Łódź), *Działalność Łódzkiej Komendy WiN*,
- kpt. Edmund Kowalczyk (prezes Zarządu Obszaru Centralnego Zrzeszenia „Wolność i Niezawisłość”), *„Najwierniejsi z wiernych”*.

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)





DSC_0010.JPG



DSC_0018.JPG



DSC_0020.JPG